

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

Da Professor ved Christiania Universitet Sophus Bugge den 8. Juni 1907 kaldtes bort, mistede ikke blot Nutidens Sprogvidenskab en af sine mest fremragende Forskere, ogsaa den historiske Videnskab maatte beklage Tabet af en Mand, som havde gjort den uvisnelige Tjenester og som endnu, skjøndt 74aarig, havde betydelige Værker under Arbeide. Saa langt Nordens sproglige Mindesmærker række tilbage i Tiden, har Bugges skarpsindige Granskning fulgt Folkets Sprog, dets Skrift og Sæder, og hans Arbeide over Guldhornsindskriften, hans Læsning af Indskriften paa Rökstenen, hans ikke afsluttede Værk i 2 Bind *Norges Indskrifter med de ældre Runer*, hans *Bidrag til Tolkning af danske og tildels svenske Indskrifter med den længere Rækkes Runer* have været betydningsfulde for Kundskaben om Sprogets og Folkenes Historie. Efter som yngre at have givet sin klassiske Udgave af *den ældre Edda* (1867), fremstillet den rette Textform og paavist Forstaaelsen af mange dunkle Steder, udsendte han som ældre Mand Kampskriftet *Studier over de nordiske Gude- og Heltesagns Oprindelse* (1881—89), hvori han tog fat paa Spørgsmaalet om Oldtidsdigtningens almindelige Standpunkt, dens Alder og Herkomst; han vilde paavise, hvor stærkt christne Legender og græske og romerske Myther havde paavirket Digtene og hvorledes Berøringen mellem den sydlige Kultur og Nordboerne især maatte søges indenfor de irske og angelsaksiske Riger. Disse Sætninger have mødt Modsigelse hos mange, men Resultatet af den store Polemik, som paafulgte, har dog været en Erkjendelse af at Digtene tidligst ere opstaaede i det 9de eller 10de Aarh., ligesom Bogen har sat en Mængde Tanker i Bevægelse og kaldt Spørgsmaal af mangehaande Art frem til Drøftelse. Sine Studier paa disse Om-

raader fortsatte Bugge med Arbejderne *Bidrag til den ældste Skaldedigtningens Historie, Helge-Digtene i den ældre Edda, Norsk Sagafortælling og Sagaskrivning i Irland*; han viser i det Hele i disse Skrifter større Forsigtighed, og som sædvanlig indeholde de en Rigdom af Ideer, Sammenstillinger og Oplysninger. I denne Sammenhæng maa ogsaa nævnes Bugges Tydning af talrige svenske Runeindskrifter og ligeledes hvad han har udrettet overfor norske Stednavne; han var jo ganske sikkert den, der drev O. Rygh til at offentliggøre det store Værk *Norske Gaardnavne*, ved hvis Tilbliven Bugge selv i høi Grad havde medvirket, ligesom det lige til hans Død nød godt af hans Hjælp.

Naar vi naa ned til Folkevisernes Tidsalder, maa vi nævne Bugges Indsamling af norske Folkeviser i Almuemunde og hans Bidrag til Sven'd Grundtvigs *Danmarks gamle Folkeviser*; det er utallige Vink og hyppigt omfattende Undersøgelser, som Grundtvig modtog fra sin norske Ven. Men ligesom Bugge besad en Kjæmpeslid og en enestaaende Viden ud over alle Sprogvidenskabens Omraader, havde den fantasirige Mand en Flyvetrang, som lod ham slaa ned paa de fjerneste Marker endog saaledes, at mange, som glædede sig over hans Virken paa et bestemt Omraade, kunde bedrøves ved at se ham paa Langfart i Stedet for at optage eller fuldende nærliggende Arbejder, som netop ene han syntes kaldet til at løse. Foruden ypperlige Studier over angelsachsiske Kilder og Undersøgelser i romansk Etymologi skrev Bugge om Oskisk, Etruskisk, Albanesisk, Lykisk og Armenisk; ikke altid trængte hans Meninger igjennem, selv om hans Viden og Skarpsyn stadig bragte værdifulde Bidrag til Behandlingen af Spørgsmaalene. Til Billedet af den lærde, idérige Forsker knytter sig Mindet om en Mand, der forbandt stor Beskedenhed med hjertevindende Varme og som lagde den største Tjenstvillighed for Dagen overfor alle, der søgte hans Hjælp, en Mand, der arbejdede for Enighed i Norden og om hvem der i alle tre nordiske Lande samlede sig Disciple i større Tal end om nogen anden Forsker.

Joh. Stp.

16. Septbr. 1907 døde Kommunelærer H. N. Rosenkjær